

Til lovforslag nr. L 104, L 105 og L 106. Tillæggsbetænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 16. december 1992

Tillæggsbetænkning

over

I. Forslag til lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion

II. Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsuddannelser

(For perioden 1. januar 1993 til 31. december 1995)

III. Forslag til lov om skolepraktik i erhvervsuddannelserne

Udvalget har, efter at lovforslagene ved 2. behandling blev henvist til fornyet udvalgsbehandling, behandlet disse i to møder og har herunder stillet spørgsmål til undervisnings- og forskningsministeren, som denne har besvaret dels skriftligt, dels i samråd. En henvendelse fra Kommunernes Landsforening og ministerens kommentar hertil er optrykt som bilag til tillæggsbetænkningen.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Amtsrådsforeningen i Danmark,
Detailhandelens Fællesråd,
Forældreforeningen ved Metalindustriens
Fagskole i Ballerup og
Kommunernes Landsforening.

Medlemmer af udvalget har bemærket, at der i udvalgets betænkning af 10. december 1992 i afsnittet om bemærkningerne til L 106, s. 4, sp. 2, vedrørende elevlønningerne har indsnegnet sig en fejl, idet der i stedet for »Flertallet« skulle have stået »Et mindretal inden for flertallet (Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget)«.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Fremskridtspartiets medlem) det under I anførte lovforslag til *vedtagelse* i den affattelse, hvori det foreligger efter 2. behandling, og de under II og III anførte lovforslag til *vedtagelse uændret*.

Flertallet har noteret sig, at ministeren i forbindelse med 2. behandling af lovforslagene ikke benægtede, at der under drøftelserne med Kommunernes Landsforening bl.a. havde været tilbud om at give lønrefusion og befordringsgodtgørelse til elever i social- og sundhedsuddannelserne, men at det ikke på nuværende tidspunkt havde været muligt at træffe en aftale med kommunerne.

Ministeren har oplyst, at Kommunernes Landsforening vil rejse spørgsmålet under kommuneforhandlingerne.

Et *mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller de under I, II og III anførte lovforslag til *forkastelse*.

Poul Andersen (S) Helle Degn (S) Jytte Hilden (S) Frank Jensen (S)
Else Marie Mortensen (S) Anne-Marie Meldgaard (S) Hanne Thanning Jacobsen (SF)
Ebba Strange (SF) Jette Pors (CD) nfm. Eva Møller (KF) Jens Jørgensen (S)
Pia Christmas-Møller (KF) Anders Mølgaard (V) Hanne Severinsen (V) fmd.
Køpke Christensen (FP) Ole Vig Jensen (RV) Lysholm Christensen (KRF)

Bilag 1

KOMMUNERNES LANDSFORENING

Den 15. december 1992

Vedrørende forslag til Lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion

Kommunernes Landsforening har tidligere i skrivelse til Folketingets Uddannelsesudvalg tilkendegivet, at landsforeningen tilslutter sig bestræbelserne bag lovforslaget vedrørende Arbejdsgivernes Elevrefusion om at udvide antallet af lære- og praktikpladser.

Med ændringerne i udvalgsbetænkningen og det nu foreliggende lovforslag vil der fortsat være en markant forskelsbehandling mellem den offentlige og private sektor. Kommunerne har ikke mulighed for – selv med en markant udvidelse af antallet af elever – at bringe balance mellem bidrag og tilskud. Hermed bliver der reelt tale om, at kommunerne ensidigt skal medvirke som finansieringsgrundlag for den samlede ordning.

Kommunernes Landsforening lægger derfor vægt på, at der dels etableres en ligestilling mellem kommunale og private arbejdsgivere, og dels at der gennemføres en kompensation for de kommunale merudgifter.

På denne baggrund bør eleverne i social- og sundhedsuddannelserne sidestilles med de øvrige erhvervsuddannelser med hensyn til skolelønrefusion og kørselsgodtgørelse.

Endvidere bør kommunerne ligestilles med de private arbejdsgivere med hensyn til det foreslåede fradrag i arbejdsgiverbidraget på 6.000 kr.

Der lægges endelig afgørende vægt på, at kommunerne får en selvstændig repræsentation i bestyrelsen for Arbejdsgivernes Elevrefusion.

Hvad angår de økonomiske konsekvenser, har kommunerne som tidligere nævnt ikke mulighed for at bringe balance mellem bidrag og tilskud med den aktuelle udformning af ordningen. Det fremgår af lovforslaget, at ordningen er udgiftsneutral for den offentlige sektor. I den foreliggende model vil kommunernes nettobidrag på 300 mio. kr. derfor indebære en statslig budgetforbedring på et tilsvarende beløb.

Landsforeningen står helt uforstående over for, at forliget om lære- og praktikpladser tilsigter en sådan budgetomplacering. Konsekvenserne for kommunerne vil specielt vedrørende budget 1993 blive, at der skal gennemføres besparelser for 300 mio. kr. Dette vil vanskeliggøre opfyldelse af lovforslagets mål om en udvidelse af antallet af praktikpladser allerede i 1993.

Mereudgifter i denne størrelsesorden var ikke forudsat i den fælleserklæring om kommunernes økonomi, som Kommunernes Landsforening og regeringen indgik den 24. november 1992. Det var på dette tidspunkt tilkendegivet i forligsteksten om aftalen om praktikpladser, at lovforslaget skulle være udgiftsneutral for den offentlige sektor.

Landsforeningen vil på denne baggrund opfordre til, at statens overskud ved gennemførelse af lovforslaget anvendes til at kompensere de kommunale nettomerudgifter. Dette begrundes særligt af, at kommunerne ikke har mulighed for at bringe balance mellem bidrag og tilskud i ordningen.

Med venlig hilsen

HILMAR SØLUND

/ Peter Gorm Hansen

Bilag 2

Et af udvalgets spørgsmål til undervisnings- og forskningsministeren og dennes svar herpå*Spørgsmål 18:*

»Udvalget anmoder om ministerens kommentar til henvendelsen af 15. december 1992 fra Kommunernes Landsforening, jf. bilag 36. Der ønskes herunder oplyst, om eleverne ved social- og sundhedsuddannelserne får løn eller SU under skoleopholdet, samt om kommunerne betaler arbejdsgiverbidrag.«

Svar:

Generelt henvises til svaret på spørgsmål 1 om praktikpladsforligets virkninger for den kommunale sektor.

Det kan oplyses, at eleverne ved social- og sundhedsuddannelserne får løn under skoleophold. I forbindelse med reformen for disse uddannelser blev det forudsat, at elevlønnen under praktik og skoleophold under et skulle svare til den arbejdsmæssige værdi. Derfor er de ikke inddraget under lønrefusionsordningen.

Kommunerne skal ikke betale arbejdsgiverbidrag for elever, herunder heller ikke for elever i social- og sundhedsuddannelserne.

Det kan yderligere oplyses, at pædagoguddannelserne ligesom andre uddannelser med lønnet praktik er omfattet af tilskudsordningen, jf. henvendelsen fra Amtsrådsforeningen.

Som jeg allerede har orienteret udvalget om ved samråd d.d., finder staten ikke, at generelle arbejdsgiverafgifter giver anledning til DUT. Da jeg har forståelse for kommunernes problemer specielt i 1993, har jeg i den forløbne uge over for KL skitseret nogle forslag, der kunne lette presset på kommunernes økonomi uden at ændre på praktikpladsaftalens principper eller DUT-principperne. Jeg har herunder foreslået at inddrage social- og sundhedsuddannelserne under refusionsordningen.

KL har ikke været indstillet på at acceptere disse forslag mod at afstå fra yderligere DUT-krav.

På denne baggrund finder jeg, at de nuværende forslag må fastholdes og forhandlinger med kommunerne henvises til de generelle forhandlinger om bloktilskud for 1993.

Med hensyn til spørgsmålet om at give kommunerne og amtskommunerne hver sit medlem i AERs bestyrelse bemærkes, at bestyrelsen efter lovforslagets 2. behandling i dag nu er oppe på 15 medlemmer.

Bestyrelsen har hidtil haft 9 medlemmer. En forøgelse med yderligere en arbejdsgiver- og en arbejdstagerrepræsentant til 17 medlemmer kan jeg ikke gå ind for. Jeg mener, at bestyrelsen herved bliver så stor, at den får svært ved at træffe beslutninger.

Jeg finder det rimeligt, at det offentlige er repræsenteret med 4 medlemmer i bestyrelsen.